

El sentit polític

Un dels tòpics que amb més verí i desvergonyiment s'ha anat repetint pels homes de la dreta, ha estat el de què els polítics d'esquerra no tenen sentit polític. Aquesta xacra imaginària han provat de fer-la relluir de mil formes i maneres, aprofitant amb un pervers fregament de mans totes aquelles avinenteses que han cregut podien servir-los per aquest fi innoble; però la realitat que no admet mai l'estultícia ni la mala fe dels enemics de l'evolució progressiva dels pobles, s'ha cuidat de posar en evidència que els únics que indefectiblement estan mancats del més elemental sentit polític, són els cavernaris seculars i totes aquelles forces dretistes — algunes aparentment democràtiques, però realment tiràniques — incapaces d'actuar amb un esperit altruista i d'acord amb l'interès suprem del bé públic.

Les lliçons que ens dona la història sobre aquest sentit que per sí sol aixeca i supera l'home en un pla d'exemplaritat honorable, no poden ésser més clares i precises, ni tampoc més condemnatòries pels derrotistes obstinats del nou règim. La gent del desgavell i que desca-radament es diuen d'ordre, la gent conservadora que no ha sabut conservar res—ni l'honor—, la gent que tots reconeixem pel seu reaccionarisme, molt segle XVI, en realitat només han estat una cosa: estranguladors de la voluntat del poble i especuladors cruels del proteccionisme i de l'abúlia social que fins fa poc sofríem. La seva conducta política no ha respost en cap ocasió a les exigències intrínseques de la vida de l'Estat i, en paradoxa constant, ells que pretenien representar la disciplina i els fonaments incommovibles de l'edifici nacional, no han fet altra cosa que desmoralitzar tots els organismes de l'Administració, fins arribar a l'Espanya tràgica i plena d'engúnies d'abans de la República. El seu trist i revoltant passat, per una mena de fatalisme pernicios, lluny, ben lluny d'esmenar-los, sembla talment que els atrau amb invencible força, com a l'home envilit per la luxúria, l'atrau el xuclador de la concupiscència. I si ahir jugaven amb el destí d'una Espanya

encadenada i embrutida, fent un escandalós abús del dret i dels ressorts governamentals, que les circumstàncies havia posat en llurs mans, avui, tant mancats com sempre de sentit polític, han intentat aixecar el cap amb l'espasa a la mà, no recordant-se que l'ombra fatídica de llurs crims és la força més gran amb que compta l'autèntica democràcia per a vèncer-los i condemnar-los a un etern ostracisme. Bé podríem dir, doncs, que de l'engegament, la bogeria i la malvestat, formant una amalgama impúdica i sinistre, se'n derivava tot el sistema polític dels servidors dels reis despòtics. Per això, naturalment, educats com estaven en un ambient de corrupció que només s'aguantava per la violència, hagueren de viure constantment divorciats amb l'exemplar i vertader sentit polític, aquesta gran virtut cívica assolida tant sols pels homes de consciència recta, els quals s'acosten al cor de les multituds per tal d'heure'n llurs batecs, sentint amb el mateix ritme accelerat l'anhel vivíssim de satisfer llurs necessitats imperioses i llur fam de justícia. I aquests homes herois no els ha donat mai el conservadurisme intolerant, ni els sostenidors d'un règim amparador de privilegis i monopolis indignants. Aquests homes patriotes i desinteressats, sempre s'han dit liberals, demòcrates i han pertangut, per tant, en els rengles dels partits d'esquerra. Tant és així, que pot afirmar-se d'una manera categòrica que els partits d'esquerra i el sentit polític, són dues coses consubstancials. És clar que la confessió d'aquesta gran veritat no l'obtindrem mai dels enemics del progrés i de la llei, perquè no els convé fer-la, al contrari, els homes de dreta s'entretenen amb una insana fruïció en fer jocs de prestidigitació per fer-ho veure tot a l'inrevés. És qüestió de fer clientela i no de servir a la raó i a la justícia; vet ací llur postulat.

Ara bé, el que no volen dir amb paraules, com si diguéssim francament, ho diuen llurs fets inhàbils i pretorians. I la seva actitud indigna i estúpida davant de l'obra constructiva, generosa i reparadora del nou règim, fill legítim de la democràcia, és una prova massa

Lliçó que deu ésser aprofitada

Tot el que ha succeït aquests dies ratifica plenament el que venim dient des de fa temps. Repassant les declaracions dels homes d'esquerra, fetes en aquests darrers temps, es palesa la seva visió política en reclamar que es desenvolupi una necessària acció revolucionària des del Poder. Els fets d'aquests dies han demostrat la necessitat imprescindible de què es faci aquesta política encaminada a què la República sigui regida i governada pels republicans.

Cal avançar-se a l'inquietud que sent el país i canalitzar l'emoció transformadora que alena en tots els sectors del mateix. La República va venir per un esclat revolucionari, que no va traduir-se en violències per haver cedit el terreny covardament l'enemic. Aquest estat revolucionari implicava una obra a complir i aquesta obra, per instint de conservació, pel seu esdevenidor gloriós, ha de realitzar-la ineludiblement la República.

Enfront d'aquesta política de Govern, hi hagué ministres que sostingueren la necessitat d'emprar una tàctica contrària. Semblava que volien donar a les dretes i als monàrquics, o sia als enemics del règim, la sensació de què la República no feriria els seus interessos. Volien emprar una tàctica d'atracció i de tolerància, com si hagués la intenció de fer penetrar en el seu convenciment la creença que la revolució no s'havia realitzat ni es realitzaria. Tot el romanticisme, tota l'emoció, tota l'empenta republicana dels discursos electorals que portà el poble a les urnes i varen determinar la caiguda del vell règim, haurien desaparegut de seguir-se la tàctica preconitzada pels republicans que no sentien la revolució. I així veïrem com la República es desplaçava cap a la dreta. Al darrera de totes les funcions dirigents de l'Estat republicà s'hi veia la cara d'un monàrquic o la mà d'un cavernícola. Hom diria que el Govern no tenia confiança

clara i convincent, perquè ningú pugui dubtar de què sempre l'arbitrarietat, tan ben maquillada com volgueu, ha estat la tèrbola i incivil trajectòria del seu fer.

SNOB

en els republicans. Així arribà a qualificar-se d'insensatesa tota veu de protesta, tota exigència de mesures enèrgiques, tota petició de què la República fos administrada pels homes que la portaren. I els insensats, donant excessives proves de sensatesa, collaven molt sovint, tenint consciència d'una responsabilitat que no tenien els altres.

Ha vingut el que forçosament havia de venir. La tolerància amb l'enemic ha donat l'obligat fruit. S'ha vist, dolorosament, que els insensats eren els partidaris de l'estranya "conllèvia". Els que tenien ulls i no volien veure han hagut de retre's a l'evidència. No hi tenen res a fer en els organismes directius de l'Estat, aquells que sentin l'impuls revolucionari i els que havien convertit els ministeris en oficines burocràtiques. La República exigeix quelcom més: Exigeix renovació, canvi de procediments, energia. Exigeix, sobretot, fervor revolucionari. I això no poden sentir-ho els emboceats, els que pensen en monàrquic i els esperits de dreta. La República és per a tots, però toca als republicans el dirigir-la.

Menys mal si la lliçó els diu alguna cosa als que, mancats d'esperit revolucionari, han vingut predicant la tolerància.

Espanya davant l'estranger

Londres, 29.—El diari "The Observer" publica un article titulat "Sàvia clemència", en el qual diu que el Govern Azaña, que en diverses ocasions ha demostrat ésser una administració forta, veurà augmentar encara el seu prestigi, i aquesta força, si logra desterrar l'odi en les lluites polítiques. El canvi que en aquestes condicions farà el país serà molt gran, i la mesura de clemència adoptada per a Sanjurjo és molt eficaç en aquest sentit.

"Manchester Guardian" dedica el seu article de fons a comentar l'indult del general Sanjurjo i diu que Alfons de Borbó va saber a costa seva, que la majoria dels espanyols no volen les execucions polítiques.